

Etusivu / Paikalliset

Pentti Stranius toivoo näkevänsä Venäjä-näkemyksiä muiltakin kuin upseereilta

Kirja ilmestyi, mutta muistojen kerääminen jatkuu, sanoo Pentti Stranius AIMO SALONEN

Aimo Salonen
Eilen 11:25

Pentti Stranius on puhunut tämän syksyn aikana ahkerasti muistitiedon keruuhankkeesta, jonka tuotteena ilmestyi kirja *Olemattoman kokeneet, muistelmia suomalaisopiskelijoiden Neuvostoliitto-vuosilta* (Kirjokansi 2024).

Kirja on vain pintaraapaisu kokonaisuudesta, jota koottiin haastatteluin ja kirjoituksin vuosina 2022–24. Kansan arkistoon on kertynyt runsaasti Neuvostoliitto- ja Venäjä-muisteluja haastatteluäänityksin, päiväkirjoin, valokuvin, filmein ja videoin. Keruuta on vielä tarkoitus jatkaa.

Stranius sanoo, että tutkijoiden lisäksi journalistit voivat löytää sieltä kiinnostavia yksityiskohtia ajasta, joka alkaa haihtua yhteisestä muistista.

– Eihän alle nelikymppinen ihminen Suomessa tiedä Neuvostoliitosta hevon paskaa, koska valtio hajosi 1991, Stranius sanoo.

Vuosina 1970–91 Neuvostoliitossa opiskeli Straniuksen arvion mukaan arviolta 5000–6000 suomalaista. Kirjassa kertoo muistojaan omilla nimillään 20 eri puolilta Suomen kotoisin olevaa ihmistä.

– Kuvitellaan, että Neuvostoliitossa opiskelleet olivat kommunistisen puolueen lähettämiä puolue- tai Komsomol-koululaisia. Se ei pidä paikkaansa, heitä oli ehkä alle kymmenen prosenttia, Stranius huomauttaa.

Puolue- ja Komsomol-koululaiset olivat Straniuksen mukaan eräänlaista eliittiä, jotka asuivat Neuvostoliitossa vuoden–pari, eivätkä edes oppineet kieltä, koska heidän käytössään oli tulkit.

”
Ennen sotaa tutkimus ehti tuottaa jo paljon ymmärrystä Venäjän eri puolista.

Pentti Stranius

– Me elimme siellä venäläisopiskelijoiden ehdoilla asuntoloissa täysin venäläisten ehdoilla, valtaosa viisi–kuusi vuotta. Siinä ajassa ehti oppia paljon kielestä, kulttuurista ja arjesta.

Muistelijoiden tarinat vievät venäläiskaupunkien lisäksi muihinkin suuriin entisen Neuvostoliiton kaupunkeihin, kuten Minskiin ja Kiovaan.

Viimeinen muistelija kirjassa on Joensuun kaupunginteatterissa nykyisin näyttelevä **Minna Maaria Virtanen**, joka opiskeli Pietarin valtiollisessa teatteritaiteiden akatemiassa vuosina 1992–97 Neuvostoliiton jo kaaduttua.

– Hänen muistelunsa edustavat raakaa murrosaikaa Neuvostoliiton jälkeen. Minna Maaria kertoo siitä erittäin hienosti ja muistaa hyvin yksityiskohtia. Hänen muistelmansa ovat varmasti tuossa kirjassa yksi parhaimmista, Stranius sanoo.

Stranius nostaa esiin Neuvostoliiton kansainvälisyyden. Opiskelijakaupunkien kaduilla ja yliopistojen kampuksilla käyskenteli viimeisinä vuosikymmeninä puolitoista miljoonaa ulkomaiden kansalaista.

– Se oli hirvää määrää eri kieliä puhuvia ja erilaisia tapoja ja uskontoja harrastavia ihmisiä. Toisten tapoja ja historiaa oppi väkisinkin ymmärtämään, kun asui pari vuotta neljän hengen huoneessa, jossa saattoi olla yksi suomalainen, yksi arabi, yksi latinalaisamerikkalainen ja yksi saksalainen, Stranius huomauttaa.

Vaikka kokemukset ovat vuosikymmenten takaa, antavat ne Straniuksen mukaan ymmärrystä myös nykyiseen mullistuksessa olevaan maailmanmenoon.

Putinin bruttaalin hyökkäyksen Ukrainaan kaikki kirjaan haastatellut tuomitsevat. Suomeen hyökkäys vaikutti myös siten, että Venäjä-uutisointi muuttui skandaalijournalismiksi: joka toisessa iltapäivälehden kannessa on Putin tai jokin muu sotaisa asia.

– Pitkään Neuvostoliitossa opiskelleilla olisi annettavaa tälle ajalle, jos heiltä kysyttäisiin, mutta nykyään Venäjä-asioissa kysytään vain upseereilta ja ulkopoliittisen instituutin muutamalta tutkijalta, Stranius manaa.

– Totta kai pitäisi kysyä ihmisiltä, jotka ovat tehneet tutkimusta esimerkiksi Itä-Suomen yliopiston Karjalan tutkimuslaitoksella ja Aleksanteri-instituutissa. Tutkimus oli hyvässä vaiheessa silloin, kun tämä kurja sota alkoi.

Rautaesirippu ei säily rajalla loputtomiin, huomauttaa Stranius. Naapurin tuntemuksen merkitys ei ole kadonnut mihinkään, kuten ei loppujen lopuksi se venäläisyyuskään, jota neuvostoaajassa vuosikausia viettäneet suomalaiset oppivat tuntemaan.

– Ennen sotaa tutkimus ehti tuottaa jo paljon ymmärrystä Venäjän eri puolista: naisten asemasta, kansallisuuksien asemasta, kulttuurista, uskonnoista, filosofiasta, kaikesta tämmöisestä, Stranius sanoo ja lisää luetteloon vielä venäläisen kirjallisuuden, teatterin ja baletin.

– Niillä on ollut Suomeenkin suuri merkitys.

Kommentoi 🗨️ 0

Jaa

Lue lisää aiheesta

- Sota → Joensuu → Ukrainan sota → Joensuun kaupunginteatteri
- Koulutus

Etusivulla nyt

Mertanen soittaa puista Sibeliuksen ja Kokkosen tapaan

Tänään 10:18

Huudon muistaa yhä: NAIMIIII!

Tänään 9:40

Epäajankohtaisen taiteen festivaali vie vanhan Konsan portaikkoonkin

Eilen 12:55

Pentti Stranius toivoo näkevänsä Venäjä-näkemyksiä muiltakin kuin upseereilta

Eilen 11:25

Lähdetkö piikittämään kamaa, kysyi kaveri – Toni Nyman, 47, menetti elämästään 17 vuotta huumeille ja kiertää nyt kouluissa kertomassa tarinaansa

27.11.2024 14:43 | Päivitetty 27.11.2024 17:31

Luetuimmat

- Lähdetkö piikittämään kamaa, kysyi kaveri – Toni Nyman, 47, menetti elämästään 17 vuotta huumeille ja kiertää nyt kouluissa kertomassa tarinaansa
- Äänestä: Minkä yrityksen joulukuuna on kaunein?
- Pentti Stranius toivoo näkevänsä Venäjä-näkemyksiä muiltakin kuin upseereilta
- Epäajankohtaisen taiteen festivaali vie vanhan Konsan portaikkoonkin
- Karjalan kielen valttina on sen hauskalta kuulostavat sanat

Palvelut

Perheamut
Familymornings

pe 29.11.2024 klo 9:30 - 11:00

Joensuun pääkirjasto lasten ja nuorten osasto, Koskikatu 25, 80100 Joensuu

Patsaan paljastus
Kiittelysvaaran uuden kirkon pihalla

pe 29.11.2024 klo 12:00 - 12:30

Kiittelysvaaran kirkko

Sotta Pytynen

pe 29.11.2024 klo 10:00 - 12:00 | +11 ajankohtaa

Joensuun kaupunginteatteri, Rantakatu 20, 80100 JOENSUU

Sydänpäivä
vähävaraisille

ke 27.11.2024 - pe 29.11.2024

Vallesmannintie 12, 82220 Niittylähti

NÄYTÄ ENEMMÄN

Karjalan Heili

Päätöimittaja: Hanna Käyhkö

Tietosuoja-lauseke
Evästasvaimmat
Käyttöehdot

Asiakaspalvelu
Mediamyynti
Yhteyshdot

Sovellus

Uutisovellus sisältää tuoreet juttumme, joita ilmestyy ympäri vuorokauden vuoden jokaisena päivänä.

Aseta uutisovellus

Kuulumme Mediakonserni Keskiuomalaiseen

Etelä-Suomen Media: Aamuposti • Helsingin Uutiset • Karkkilainen • Keski-Uusimaa • Lopen Lehti • Lovisan Sanomat • Länsi-Uusimaa • Länsiväylä • Mäntsälän Uutiset • Nurmijärven Uutiset • Pyhtäänlehti • Sipoon Sanomat • Tampereleinen • Turkulainen • Uusimaa • Vantaan Sanomat • Vihdin Uutiset

Hämeen Media: Etelä-Suomen Sanomat • Forssan Lehti • Hämeen Sanomat • Hämeenlinnan Kaupunkiuutiset • Itä-Häme • Keski-Häme • Seutuneluset • Uusi Lahti

Kaakon Viestintä: Etelä-Saimaa • Itä-Savo • Juvan Lehti • Kaakonkulma • Kangasniemen Kunnallislehti • Keski-Saimaa • Kouvola • Kymen Sanomat • Lappeenrannan Uutiset • Luumäen Lehti • Länsi-Saimaan Sanomat • Länsi-Savo • Mikkelin Kaupunkilehti • Paikallislehti Joutseno • Pitäjänuutiset • Puruvesi • Uutisvuoksi

Keski-Suomen Media: Hankaalmen Sanomat • Keskiuomalainen • Laukaa-Konnevesi • Sampo • Sisä-Suomen Lehti • Suur-Jyväskylä Lehti • Viispiikkinen • Viitasaaren Seutu

Savo-Karjalan Media: Heinäveden Lehti • Iisalmen Sanomat • Joroisten Lehti • Karjalainen • Karjalan Heili • Koillis-Savo • Lieksan Lehti • Matti ja Liisa • Miilu • Outokummun Seutu • Parikkalan-Rautjärven Sanomat • Pieksämäen Lehti • Pielaesi-Keitele • Pielisjokiseutu • Pitäjäläinen • Pogostan Sanomat • Savon Sanomat • Sinun Savo • Sisä-Savo • Soisalon Seutu • Toiloin • Uutis-Jousi • Viikkosavo • Warkauden Lehti • Ylä-Karjala

OmniPress: Avec